

INSTRUMENT (KLAVIR)

UČNI NAČRT

IME PREDMETA: instrument (klavir)

Izobraževalni program umetniške gimnazije - plesna smer; modul A: balet:
obvezni predmet (70 ur)

PRIPRAVILA PREDMETNA KURIKULARNA KOMISIJA V SESTAVI:

mag. Matjaž Balažic, Konservatorij za glasbo in balet Maribor; Renata Bauer, Akademija za glasbo, Univerza v Ljubljani; dr. Tina Bohak Adam, Akademija za glasbo, Univerza v Ljubljani; dr. Inge Breznik, Zavod RS za šolstvo; Pia Brodnik, Akademija za glasbo, Univerza v Ljubljani; Polonca Češarek Puklavec, Zavod RS za šolstvo; Ambrož Čopi, Konservatorij za glasbo in balet Ljubljana, Srednja glasbena in baletna šola; Barbara De Costa, Šolski center Velenje, Glasbena šola Fran Korun Koželjski Velenje; Tatjana Dvoršak, Konservatorij za glasbo in balet Maribor; mag. Nina Frank, Konservatorij za glasbo in balet Ljubljana, Srednja glasbena in baletna šola; Danilo Kostevšek, Konservatorij za glasbo in balet Maribor; Primož Kranjc, Šolski center Velenje, Glasbena šola Fran Korun Koželjski Velenje; Egon Mihajlović, Akademija za glasbo, Univerza v Ljubljani; dr. Ilonka Pucihar, Akademija za glasbo, Univerza v Ljubljani; Tomaž Sevšek Šramel, Konservatorij za glasbo in balet Ljubljana, Srednja glasbena in baletna šola; Tatjana Vasle, Konservatorij za glasbo in balet Ljubljana, Srednja glasbena in baletna šola; Borut Zagoranski, Akademija za glasbo, Univerza v Ljubljani; Suzana Zorko, Konservatorij za glasbo in balet Ljubljana, Srednja glasbena in baletna šola; mag. Damjana Zupan, Konservatorij za glasbo in balet Ljubljana, Srednja glasbena in baletna šola

JEZIKOVNI PREGLED: Nina Žitko Pucer

OBLIKOVANJE: neAGENCIJA, digitalne preobrazbe, Katja Pirc, s. p.

IZDALA: Ministrstvo za vzgojo in izobraževanje in Zavod RS za šolstvo

ZA MINISTRSTVO ZA VZGOJO IN IZOBRAŽEVANJE: dr. Vinko Logaj

ZA ZAVOD RS ZA ŠOLSTVO: Jasna Rojc

Ljubljana, 2025

SPLETNA IZDAJA

DOSTOPNO NA POVEZAVI:

https://eportal.mss.edus.si/msswww/datoteke/ucni_nacrti/2026/un-instrument-klavir_um_pl_a.pdf

Katalogni zapis o publikaciji (CIP) pripravili v Narodni in univerzitetni knjižnici v Ljubljani

[COBISS.SI](#)-ID [261313283](#)

ISBN 978-961-03-1307-6 (Zavod RS za šolstvo, PDF)

Strokovni svet RS za splošno izobraževanje je na svoji 247. seji, dne 16. 10. 2025, določil učni načrt instrument (klavir) za izobraževalni program umetniške gimnazije - plesna smer, modul A - balet.

PRIZNANJE AVTORSTVA – NEKOMERCIALNO – DELJENJE POD ENAKIMI POGOJI

Prenova izobraževalnih programov s prenovo ključnih programskih dokumentov (kurikuluma za vrtce, učnih načrtov ter katalogov znanj)

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA VZGOJO IN IZOBRAŽEVANJE

KAKO SE ZNAJTI?

TIPIČNE STRANI

V dokumentu je za dijakinje in dižake, učiteljice in učitelje ipd. uporabljena moška slovnična oblika, ki velja enakovredno za oba spola.

Tema sporoča vsebinski okvir ali okvir predmetnospecifičnih zmožnosti, povezanih s cilji oz. skupinami ciljev: teme so predmetno specifične in lahko vključujejo vsebinske sklope in dejavnosti ter razvijajo veščine, zmožnosti in koncepte, ki naj bi jih dijaki izgrajevali in razvijali v procesu učenja.

Vrsta teme:
Obvezno
Izbirno
Maturitetno

Opis teme zajema ključne poudarke oz. koncepte kot okvir skupinam ciljev.

Dodatna pojasnila za temo lahko vsebujejo razlago o zasnovi teme, usmeritve in/ali navodila, ki se nanašajo na vsebino, vrsto teme, členitev teme, poimenovanje, trajanje, dejavnosti, izvedbo aktivnosti, učne pripomočke ... oz. karkoli, kar je pomembno za to temo.

IME TEME

OBVEZNO

OPIS TEME

Em fugiaspiduci sitet ut etur, in conest dipsum eosa nonsequam volorum, ommolor aut desequi duciist estrunda volorest, sandeni maximin uscillab il magnam quiam quo con explacc ullaccum alisi quidell igendam, in repta dolupta volor sam, ut hilit laut faccumqui omnim ut doluptur, quam consequ atibus dolo dignate mporehent qui tem nonseque por aliquisimust que volestrum esed quibusdae milla conserf ernate dentiat.

Ma vellaut quatio rporrore voluptae cus et illent harum doluptatur, et quas molorporia doluptatis molum rae nos event, inullit incimaiozem fugiandantis et fugitisque maion ped quo odi beatur, sequi ilisqui ipidel escim reprat.

DODATNA POJASNILA ZA TEMO

Ullatur sequo qui ut vellenderio. Re exceseq uiatur aturem eos millandio totaquis alibus iume voluptatia quis aut quamust iosant prestius, ut ommodigendis doluptaes dersped moluptae. Harum a volupta tiatur, ne veles quia voluptatia similic tatesequam, seque ventio. Hendis erum quissequo quist que con nulparum ut quuntemos et repro quod ma nimusa sae vellaut eum ulpari velent voluptu rempor a de omnimax impellu ptatiaecusa ducipsae aut evelles temolup tincil imporia simped et endes eum et molum que laborerat voluptiurem nempori bustio explabo rionsenet evenimin nis ex eum voluptam consed que volupid eliquibus, tetusda ntusam ellis ut archill uptiore rundiae nimusdam vel enit, optibea quiaspelitem lam alit re, omnis ab il mo dolupti connihi tionsequiam eicia dolo intur accusci musdaecatet faccatur? Sinctet latiam facescipsa

Ceria pa iumquam, exernam quaspsit dit eaquasit, omnis quis aut apitassum coribusda invenih icatia qui aperorum qui ut re perumquaeepd quame moditatum ipient veligna tessint iaessum, optamus, testi sediasped moluptatem aperiam aut quodips usciate veribus.

Mi, asit volupta tuscil int aspel illit atur, eum idenist iorrum alit, nim re illitas ma nimi, iusciisita dolorrum volorepedio core, consequam quae. De nossiti officillate

Z oznako **SC** so označeni ključni cilji posameznih področij skupnih ciljev. Številčni zapis pri oznaki skupnih ciljev se navezuje na preglednico s skupnimi cilji.

Z oznako **O** so označeni obvezni cilji.

Z ležečim tiskom in oznako **I** so označeni izbirni cilji.

S krepko označenim besedilom so izpostavljeni **minimalni standardi znanja**.

Z ležečim besedilom so označeni izbirni standardi oz. standardi znanja, ki izhajajo iz izbirnih ciljev.

Dodatne pisave in oznake pri standardih so opredeljene v obvezujočih navodilih za učitelja (npr. podčrtani, M, PTI itd.)

IME SKUPINE CILJEV

CILJI

- O:** Et plabo. Nam eum fuga. Et explat. Xerro et aut que nihicia doloribus, velisci tatur
I: *Que ommodic aboribust, tesequae nimaionseni arum audit minusda dolum, si venimil itatat. Estinve litatem ut adit quid qui.* **SC** (2.2.2.1)
- I:** *Quia voluptatur aut od minverum, quas ilis et mint, eature rehenit magnatur aut exceaquam reiunt et omnis nobit vero excepel in nimagnam quat officiam que plaborpore ne culpa eum dolore aut aspicias sanihil moditam re pelias ne veri reperferes solosores dolorum, quidit ad qui dolorerun.*
O: Ibus nis auda vendio venis saperum atem quiant aut pre comniscia num at is quoditi ne estinve litatem venis saperum atem quiant. **SC** (1.3.4.2 | 2.1.1.1 | 2.1.2.1 | 2.2.1.1 | 2.2.1.2 | 3.1.3.1 | 5.1.2.1)

STANDARDI ZNANJA

- Dijak
- » Obisquamet faccab incium repenam id quist plita nume con nonectem sit volentis etur sanda de velictorrum quasimus mo mi.
 - » Icillabo. Bor as plibusc ipidesequat latia cuptatu repeliam.
 - » **Et ommo commolo ratatur saepedit essunt que parit, expelli quam rem simos con es est volorum quae. Aximintios et faccae. Inciet, ommolo con commoluptas aut vidusci enient.**
 - » **Ut fuga. Nemperum fuga.**
 - » Ma vellaut quatio rporrore voluptae cus et illent harum doluptatur, et quas
 - » Omnim ut doluptur, quam consequ.
 - » *Obisquamet faccab incium repenam id quist plita nume con nonectem sit volentis etur sanda de velictorrum quasimus mo mi.*
 - » *Icillabo. Bor as plibusc ipidesequat latia cuptatu repeliam.*
 - » Et ommo commolo ratatur saepedit essunt que parit, expelli quam rem simos con es est volorum quae. Aximintios et faccae. Inciet, ommolo con commoluptas aut vidusci enient.
 - » *Ut fuga. Nemperum fuga.*

TERMINI:

☐ laborerat voluptiurem	☐ veligna tessint	☐ laborerat voluptiurem	☐ veligna tessint
☐ veligna tessint	☐ laborerat voluptiurem	☐ veligna tessint	

Pojmi, ki jih dijak mora poznati oz. razumeti (in/ali znati smiselno uporabljati), lahko pa so navedeni tudi priporočeni pojmi. Nabor (strokovnih) terminov zaokrožuje in dopolnjuje posamezno temo, predstavlja pa informacijo učitelju pri načrtovanju vzgojno-izobraževalnega dela. Namenjen je navedbi terminologije, ki jo na področju določene teme v določenem obdobju izobraževalne vertikale usvojijo dijaki.

VIRI IN LITERATURA PO POGLAVJIH

Viri in literatura,
ki so vključeni v
posamezno temo.

NASLOV TEME

- » Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Morbi eget ante eget ante hendrerit convallis vitae et purus. Donec euismod dolor sed neque condimentum, at sodales enim interdum. <https://lorem.ipsum.com/mubis/link/n0n2c3c>

NASLOV SKUPINE CILJEV

- » Etiam, M. (2019). Eget laoreet ipsum. Nulla facilisi.
- » Parum, V. (2025). Sequi blaboreet quosam. Seque cus.
- » Morbi P. (2007). Sed ac arcu id velit facilisis aliquet. Nec tincidunt.
- » Eget O. (2010). Vestibulum vitae massa eget orci condimentum fringilla a ac turpis. Nulla et tempus nunc, vitae scelerisque tellus. Sed in tempus mi, a aliquet quam. Integer ut euismod eros, vel pretium mi. Maecenas sollicitudin.
- » Nunc N. (2023). Morbi suscipit ante quis viverra sollicitudin. Aenean ultricies.
- » Nunc N., Ante A., Sem S. (2015). Nullam congue eleifend magna in venenatis. Ut consectetur quis magna vitae sodales. Morbi placerat: <https://lorem.ipsum.com/mubis/link/n0n2c3c>
- » Sed A. (2024). Ut aliquet aliquam urna eget laoreet. Fusce hendrerit dolor id mauris convallis, at accumsan lectus fermentum. Nunc bibendum quam et nibh elementum consectetur.

NASLOV SKUPINE CILJEV

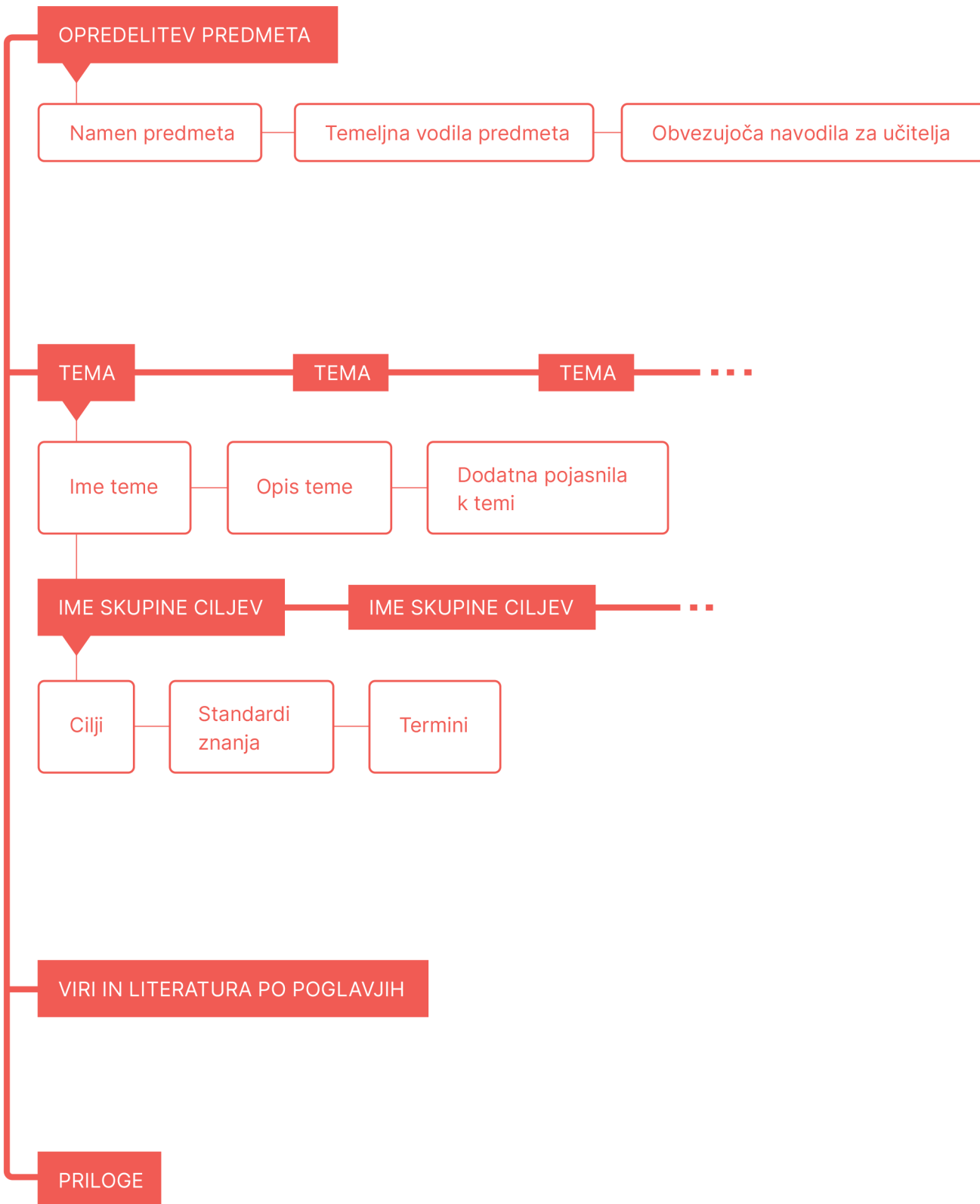
- » Vestibulum vitae massa eget orci condimentum fringilla, <https://lorem.ipsum.com/mubis/link/n0n2c3c>
- » Nunc F.: Vivamus quis tortor et ipsum tempor laoreet id quis nunc. Phasellus quis sagittis ligula.
- » Redaktion, 2018. Morbi placerat: <https://lorem.ipsum.com/mubis/link/n0n2c3c>

Viri in literatura, ki so vključeni
v posamezno skupino ciljev.

Hiperpovezava
do zunanjega vira

KAKO SE ZNAJTI?

STRUKTURA UČNEGA NAČRTA

KAZALO

OPREDELITEV PREDMETA..... 9

Namen predmeta..... 9

Temeljna vodila predmeta 9

Obvezujoča navodila za učitelje 10

TEME, CILJI, STANDARDI ZNANJA..... 11

1. LETNIK 12

Tehnične in muzikalne prvine..... 12

Skladbe različnih obdobj in značajev 14

Skladbe a prima vista, harmonizacija, osnove
improvizacije 16

2. LETNIK 17

Tehnične in muzikalne prvine..... 17

Etude 19

Skladbe iz obdobja baroka, predklasicizma in
klasicizma 20

Skladbe a prima vista, harmonizacija, osnove
improvizacije 21

Skladbe iz obdobj od zgodnje romantike do
21. stoletja 23

VIRI IN LITERATURA PO POGLAVJIH..... 25

1. letnik..... 25

TEHNIČNE IN MUZIKALNE PRVINE 25

SKLADBE RAZLIČNIH OBDOBJ IN ZNAČAJEV
..... 25

SKLADBE A PRIMA VISTA, HARMONIZACIJA,
OSNOVE IMPROVIZACIJE 26

2. letnik..... 26

TEHNIČNE IN MUZIKALNE PRVINE 26

ETUDE..... 27

SKLADBE IZ OBDOBJA BAROKA,
PREDKLASICIZMA IN KLASICIZMA 27

SKLADBE A PRIMA VISTA, HARMONIZACIJA,
OSNOVE IMPROVIZACIJE 27

SKLADBE IZ OBDOBJ OD ZGODNJE
ROMANTIKE DO 21. STOLETJA..... 28

PRILOGE30

OPREDELITEV PREDMETA

NAMEN PREDMETA

Poslanstvo predmeta klavir za dijake baleta v programu Umetniška gimnazija – glasbena smer, modul A je razvijati človeški potencial na področju glasbene umetnosti in temelji na prepričanju, da sta glasba in umetnost odlično sredstvo za doseganje osebne rasti in družbene kohezije. Učni načrt je zastavljen široko. Učitelja usmerja pri izboru učnih strategij in k cilju usmerjenih učnih aktivnosti za razvoj dijakovih glasbenih sposobnosti (posluš, pozornost, glasbeni spomin), spretnosti (tehnika igranja na klavir) in znanj (glasbene prvine, glasbene oblike, izvajalska sredstva in sestavi, elementi interpretacije, glasbeni stili, žanri in zvrsti). Dijak odkriva, razvija in pogloblja svoje glasbene sposobnosti, znanje in veščine: spoznava, razume in uporablja strokovne glasbene izraze; usmerja in razvija osnovne pianistične spretnosti; spoznava izvajalsko prakso posameznih stilov in obdobj; raziskuje izrazne možnosti instrumenta; razvija občutek za pulz, ritem, tempo, fraziranje, dinamično, agogično in tonsko oblikovanje; spozna osnovne artikulacijske možnosti klavirske tehnike; uri se v branju; razume in uporablja zakonitosti glasbene teorije; spoznava svoje občutke, se navaja na estetsko in umetniško doživljanje ter razvija glasbeni okus; spoznava klavirsko literaturo in stilne značilnosti posameznih glasbenih obdobj; spoznava domačo glasbeno ustvarjalnost; razvija zavest o pomenu ohranjanja narodne identitete in evropske glasbene dediščine.

Znanje klavirja širi splošno razgledanost in podpira ritmične in muzikalne zaznave, ki jih dijak izraža v plesu.

TEMELJNA VODILA PREDMETA

Predmet temelji na ciljnem in procesnem udejanjanju avtentičnih oblik učenja glasbe. Ponuja široko in temeljito izobrazbo, ki dijaku omogoča samostojno delo. Učitelj ob upoštevanju dijakove stopnje razvoja in njegovih interesov izbira glasbene vsebine: tehnične in muzikalne prvine, etude, baročne, predklasicistične in klasicistične skladbe, skladbe 19., 20. in 21. stoletja, skladbe slovenskih skladateljev, skladbe za branje *a prima vista*, vaje kadenc, harmonizacije melodij, transpozicije, improvizacije in lastne kompozicije. Izbor klavirske literature vključuje skladbe s poudarkom na ritmičnih vsebinah, plesnih oblikah, muzikalnosti, ustvarjalnosti in izraznosti. Namen izbora teh vsebin je povezovanje dijakovih plesnih in glasbenih nadarjenosti, sposobnosti, spretnosti in znanj. Učitelj posveča pozornost tudi fizičnemu in duševnemu zdravju, gojenju duha ustvarjalnosti in s tem celostnemu razvoju dijaka.

Tako učitelj kot dijak skrbita za kakovost učnega jezika in spoštljivo medsebojno komunicirata.

OBVEZUJOČA NAVODILA ZA UČITELJE

Pouk je celostno in ciljno zastavljen za vsakega posameznega dijaka. Temelji na sodobnih raziskavah, kulturnih vrednotah in učinkovitih strategijah. Učitelj pozna in spodbuja dijakove ambicije ter nadstandardne sposobnosti, zagotavlja kakovostno strokovno podporo ter mu s tem pomaga oblikovati in uresničevati kratko-, srednje- in dolgoročne cilje. Za učinkovito načrtovanje pouka učitelj sočutno in spodbudno spremlja dijakovo počutje, odzivanje in napredek. Ob pogovorih z dijakom, sodelovanju s starši, posvetu s strokovnimi sodelavci in z nabiranjem dodatnih strokovnih znanj upošteva dijakove predispozicije in okoliščine, ki zahtevajo prilagajanje pouka tako zaradi obremenitev pri pouku, nastopih in tekmovanjih, kot tudi zaradi dijakovega zdravstvenega stanja in psihofizičnega počutja. Učitelj nenehno ohranja spodbudno naravnost in usmerja k najvišji možni uresnitvi dijakovih potencialov. S pristopom, osredinjenim na dijaka, ta zavestno gradi svojo glasbeno identiteto.

TEME, CILJI, STANDARDI ZNANJA

1. LETNIK

OBVEZNO

OPIS TEME

Tema zajema tehnične in muzikalne prvine, etude, baročne, predklasicistične in klasicistične skladbe, skladbe 19., 20. in 21. stoletja, skladbe slovenskih skladateljev, skladbe za branje *a prima vista*, vaje kadenc, harmonizacije melodij, transpozicije, improvizacije in lastne kompozicije. Bistvene prvine so igranje po posluhu, raziskovanje skladb različnih slogov in izraznih možnosti, branje *a prima vista*.

TEHNIČNE IN MUZIKALNE PRVINE

CILJI

Dijak:

○: spoznava osnovne psiho-fizične vaje za ogrevanje in raztezanje celega telesa ter za optimalno klavirsko igro in nastopanje;

SC (3.2.1.1)

○: ozavešča držo telesa v ravnovesju in sprošča morebitne odvečne napetosti telesa pred igranjem in med njim;

SC (3.2.3.2)

○: igra durove in molove 5-prstne pozicije v vseh tonalitetah;

○: igra durove in molove lestvice v eni oktavi, z vsako roko posebej in z obema rokama skupaj, z ustreznimi prstnimi redi;

○: igra durove in molove kvintakorde z obrati čez eno oktavo, malo razložitve in v sozvočju, z vsako roko posebej, z ustreznimi prstnimi redi in v povezavi s klavirsko literaturo;

○: spoznava osnovne elemente pianistične tehnike;

○: raziskuje različne artikulacije.

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

» obvlada 5-prstne pozicije;

» zaigra durove in molove lestvice čez eno oktavo, z vsako roko posebej;

- » zaigra durove in molove kvintakorde z obrati čez eno oktavo, malo razložitev in v sozvočju, z vsako roko posebej;
- » izkaže osnovne elemente pianistične tehnike;
- » izvede različne artikulacije.

TERMINI

- lestvice
- akordi
- prstni redi
- pojmi za izražanje ritma, tempa, agogike, artikulacije in dinamike

SKLADBE RAZLIČNIH OBDOBIJ IN ZNAČAJEV

CILJI

Dijak:

🟡: poje in igra po posluhu;

🔴 (3.1.5.1)

🟡: spoznava, ohranja, neguje ter oživlja tradicionalne pesmi in napeve različnih narodov, predvsem pa slovensko kulturno izročilo;

🔴 (1.3.2.1)

🟡: postopno usvoji branje in igranje iz dveh notnih sistemov hkrati;

🔴 (1.1.4.1)

🟡: seznanja se z izraznimi zmožnostmi glasbila, vključno z uporabo pedalov;

🟡: pozornost posveča tonu, fraziranju, koordinaciji leve in desne roke ter raznovrstni artikulaciji;

🟡: povezuje tehnične in glasbene prvine tako, da razvija občutek za natančen pulz, ritem, metrum ter občutljivost tonskega, melodičnega in harmonskega sluha;

🟡: spoznava skladbe, ki so primerne za razvoj različnih vrst tehnike ter ustrezajo dijakovim sposobnostim in predznanju;

🟡: se uči ustrezne izbire prstnih redov ob upoštevanju muzikalne izvedbe in fizičnih predispozicij roke;

🟡: spoznava lirične skladbe, ki predvidevajo dinamiko, agogiko, uporabo pedala, priložnost za izkazovanje avtentičnosti lastnega izraza;

🟡: spoznava skladbe obdobja od baroka do 21. stoletja.

🔴 (1.1.2.1)

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

» zapoje in igra po posluhu;

» zaigra tradicionalne pesmi in napeve različnih narodov ter slovensko kulturno izročilo;

» zna brati in igrati iz dveh notnih sistemov hkrati;

» izvede skladbe, ki so primerne za razvoj različnih vrst tehnike;

» izvede lirične skladbe;

» izvede skladbe obdobja od baroka do 21. stoletja.

TERMINI

- pojmi za izražanje pulza, ritma, metruma, tempa, agogike, artikulacije, fraziranja, dinamike in harmonije
- etuda ◦ tradicionalna pesem in napev

SKLADBE A PRIMA VISTA, HARMONIZACIJA, OSNOVE IMPROVIZACIJE

CILJI

Dijak:

- bere kratke vaje a prima vista;
- transponira lažje tehnične vaje;
- v različnih tonalitetah raziskuje enostavne enoglasne fraze vprašanja in odgovora; samostojno, izmenjaje z učiteljem ali drugim dijakom;
- SC (1.3.4.1)
- po posluhu igra melodije slovenskih ljudskih pesmi v različnih tonalitetah in s spremljavo osnovnih tonov akordov;
- harmonizira ljudske pesmi in napeve z akordi glavnih stopenj (T, S, D7); z desno roko igra melodijo in z levo harmonizirano spremljavo;
- improvizira v dani 5-prstni poziciji ob spremljavi učitelja ali posnetka (Moj prijatelj klavir 1) ali lastni preprosti ostinatni spremljavi.
- SC (1.3.4.1)

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » tekoče zaigra kratke vaje *a prima vista*;
- » zna transponirati lažje tehnične vaje;
- » izvede enostavne fraze vprašanja in odgovora;
- » po posluhu izvede slovenske ljudske pesmi s spremljavo osnovnih tonov akordov;
- » harmonizira ljudske pesmi in napeve z akordi glavnih stopenj (T, S, D7);
- » improvizira v 5-prstni poziciji ob spremljavi.

TERMINI

- harmonizacija
- a prima vista
- kadence
- taktovski načini in ritmični vzorci v raznovrstnosti plesnih oblik
- fraze
- improvizacija

2. LETNIK

OBVEZNO

OPIS TEME

Tema zajema tehnične in muzikalne prvine, etude, baročne, predklasicistične in klasicistične skladbe, skladbe 19., 20. in 21. stoletja, skladbe slovenskih skladateljev, skladbe za branje *a prima vista*, vaje kadenc, harmonizacije melodij, transpozicije, improvizacije in lastne kompozicije. Bistvene prvine so igranje po posluhu, raziskovanje skladb različnih slogov in izraznih možnosti, branje *a prima vista*.

TEHNIČNE IN MUZIKALNE PRVINE

CILJI

Dijak:

- nadaljuje z učenjem psiho-fizičnih vaj za ogrevanje in raztezanje celega telesa ter za optimalno klavirsko igranje in nastopanje;
- ozavešča držo telesa v ravnovesju in sprošča morebitne odvečne napetosti telesa pred igranjem in med njim;
- SC (3.2.3.2)
- igra durove in molove lestvice čez eno ali dve oktavi, vzporedno in v protipostopu, z ustreznimi prstnimi redi;
- igra malo razložitev in sozvočje durovih in molovih kvintakordov z obrati, čez eno ali dve oktavi, vzporedno, z ustreznimi prstnimi redi;
- usvaja osnovne elemente pianistične tehnike;
- raziskuje različne artikulacije;
- raziskuje vlogo zapestja kot dihalnega organa pianista v odnosu do različnih artikulacij in muzikalne izvedbe fraze.

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » zaigra durove in molove lestvice čez eno oktavo, vzporedno in v protipostopu;

» zaigra durove in molove kvintakorde z obrati čez eno oktavo, vzporedno, razloženo in v sozvočju;

» izvede različne artikulacije.

TERMINI

◦ lestvice ◦ akordi ◦ prstni redi ◦ pojmi za izražanje ritma, tempa, agogike, artikulacije in dinamike

ETUDE

CILJI

Dijak:

- : igra etude in skladbe etudnega značaja, ki ustrezajo dijakovim sposobnostim in predznanju;
SC (3.2.1.3)
- : uporablja ustrezne prstne rede ob upoštevanju muzikalne izvedbe in fizičnih predispozicij roke;
- : pozornost posveča kvaliteti tona, fraziranju, koordinaciji leve in desne roke, gibanju palca, rotaciji, raznovrstni artikulaciji;
- : povezuje tehnične in glasbene prvine tako, da razvija občutek za natančen pulz, ritem, metrum ter občutljivost tonskega, melodičnega in harmonskega sluha.

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » izvede etude in skladbe etudnega značaja;
- » izbere ustrezne prstne rede ob upoštevanju muzikalne izvedbe in fizičnih predispozicij roke;
- » zna povezati tehnične in glasbene prvine.

TERMINI

- etuda
- pojmi za izražanje pulza, ritma, metruma, tempa, agogike, artikulacije, fraziranja, dinamike in harmonije

SKLADBE IZ OBDOBJA BAROKA, PREDKLASICIZMA IN KLASICIZMA

CILJI

Dijak:

- : spozna krajše plesne in druge miniaturne skladbe baročne, predklasicistične in klasicistične literature;
- : razvija občutek za ritem, metrum, pulz in tempo;
- : igra na pamet;
- SC (3.1.3.3)
- : spozna uporabo različnih vrst artikulacije ob sočasnem igranju dveh samostojnih linij.

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » pozna krajše plesne in druge miniaturne skladbe baročne, predklasicistične in klasicistične literature;
- » uporabi različne vrste artikulacije ob sočasnem igranju dveh samostojnih linij;
- » zaigra skladbe.

TERMINI

- baročne, predklasicistične in klasicistične plesne in druge miniaturne glasbene oblike
- pojmi za izražanje pulza, ritma, metruma, tempa, agogike, artikulacije, dinamike, fraziranja, polifonije in harmonije

SKLADBE A PRIMA VISTA, HARMONIZACIJA, OSNOVE IMPROVIZACIJE

CILJI

Dijak:

- : bere kratke vaje a prima vista;
- : transponira lažje tehnične vaje;
- : v različnih tonalitetah raziskuje enostavne enoglasne fraze vprašanja in odgovora; samostojno, izmenjuje z učiteljem ali drugim dijakom;
- : po posluhu igra melodije slovenskih ljudskih pesmi v različnih tonalitetah in s spremljavo osnovnih tonov akordov;
- : harmonizira ljudske pesmi in napeve z akordi glavnih stopenj (T, S, D7). Z desno roko igra melodijo in z levo harmonizirano spremljavo;
- : improvizira v dani 5-prstni poziciji ob spremljavi učitelja ali posnetka (Moj prijatelj klavir 1) ali lastni preprosti ostinatni spremljavi;
- SC (1.3.4.1)
- I: ustvarja preproste digitalne vsebine;
- SC (4.3.2.1 | 4.3.3.1)
- I: s pomočjo glasbe prepoznava lastne vrednote v povezavi s trajnostnim razvojem.
- SC (2.1.1.1)

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » tekoče bere kratke vaje a prima vista;
- » zna transponirati lažje tehnične vaje;
- » izvede enostavne fraze vprašanja in odgovora;
- » po posluhu izvede slovenske ljudske pesmi s spremljavo osnovnih tonov akordov;
- » harmonizira ljudske pesmi in napeve z akordi glavnih stopenj (T, S, D7);
- » improvizira v 5-prstni poziciji ob spremljavi.

TERMINI

- a prima vista
- taktovski načini in ritmični vzorci v raznovrstnosti plesnih oblik
- kadence
- fraze
- harmonizacija
- improvizacija

SKLADBE IZ OBDOBIJ OD ZGODNJE ROMANTIKE DO 21. STOLETJA

CILJI

Dijak:

O: nadgrajuje poznavanje tradicionalnih pesmi in napevov različnih narodov, predvsem pa slovenskega kulturnega izročila;

O: seznanja se z izraznimi zmožnostmi glasbila, vključno z uporabo pedalov;

O: pozornost posveča tonu, fraziranju, koordinaciji leve in desne roke ter raznovrstni artikulaciji;

SC (3.3.2.1)

O: razvija občutek za natančen pulz, ritem, metrum in tempo ter občutljivost tonskega, melodičnega in harmonskega sluha;

O: spozna lirične skladbe, ki predvidevajo dinamiko, agogiko, uporabo pedala, priložnost za izkazovanje avtentičnosti lastnega izraza;

SC (1.1.2.1)

O: spozna skladbe obdobja od zgodnje romantike do 21. stoletja;

SC (1.3.2.1)

O: spozna in igra skladbe slovenskih avtorjev;

SC (1.3.5.1)

O: spozna skladbe uveljavljenih filmskih skladateljev;

SC (4.3.3.1)

I: širi svoj glasbeni repertoar in razvija kulturno zavest, ki se kaže v odprtosti do raznolikosti skozi izvajanje in interpretacijo skladb iz različnih kultur.

SC (3.3.1.2 | 2.2.2.1)

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

» izvede tradicionalne pesmi in napeve različnih narodov;

» obvlada osnovne izrazne zmožnosti glasbila;

» ovrednoti kvaliteto tona, fraziranja, koordinacije in artikulacije;

» zna povezati tehnične in glasbene prvine;

» ovrednoti občutek za ritem, metrum, pulz in tempo;

- » izvede lirične skladbe;
- » izvede skladbe obdobj od zgodnje romantike do 21. stoletja;
- » izvede skladbe slovenskih avtorjev.

TERMINI

◦ tradicionalna pesem in napev ◦ slogovni in oblikovni pojmi glasbe 19., 20. in 21. stoletja ◦ pojmi za izražanje pulza, ritma, metruma, tempa, agogike, artikulacije, fraziranja, dinamike in harmonije

VIRI IN LITERATURA PO POGLAVJIH

1. LETNIK

TEHNIČNE IN MUZIKALNE PRVINE

Priporočena literatura:

- » Burnam, E. M.: A Dozen a Day, Pre-Practice Technical Exercises for the Piano, 1. zvezek.
- » Mark, T.: What Every Pianist Needs to Know about the Body, GIA Publications.

SKLADBE RAZLIČNIH OBDOBIJ IN ZNAČAJEV

Priporočena literatura:

- » Aaron, M.: Piano Course, Lessons, Grade 1 in 2.
- » Bartók, B.: Mikrokozmos, 1. zvezek.
- » Bastien, J.: Piano Basics Level 1.
- » Dekleva, I.: Po belih in črnih tipkah.
- » Emonts, F.: Evropska klavirska šola, 1. zvezek.
- » Faber, N., in Faber, R.: Adult Piano Adventures.
- » Gašperšič, E.: Mi muzikanti smo, veselo pojemo.
- » Gillock, W.: Accent on Gillock, Volume One in Volume Two.
- » Glavina, B.: Klavirske kratkice.
- » Gregl, L.: Najskladbice za klavir 1.
- » Hervé, C., in Pouillard, J.: Ma première année de piano, 101 Premières études.
- » Hradecky, E.: Dvoglasne klavirske miniature na eni strani.
- » Ivanuša, D.: Ljudske za klavir.
- » Kršić, J.: Početna škola za klavir.
- » Kvartič, E.: Klavirska začetnica, Skladbe za klavir 1, Slovenske klavirske skladbe za mladino 1.
- » Matz-Šaban: Osnovna škola za klavir.

- » Nikolajev, A.: Ruska klavirska šola, 1. zvezek.
- » Norton, C.: The Microjazz Collection.
- » Palmer, W. A., in Manus, M.: Alfred's Self-Teaching Adult Piano Course: The new, easy and fun way to teach yourself to play.
- » Pavčič, J.: Narodne pesmi 1.
- » Počivavšek, A.: Jan igra.
- » Pogačnik, J.: Slovenske narodne v kvintnem krogu.
- » Pucihar, I., in Pucihar, J.: Moj prijatelj klavir 1, 2, 3.
- » Quoniam, B.: Pianissimo 1, Pianissimo Etudes.
- » Ramade-Etchebarne, A.: Kids in Concert – 10 Piano Pieces for Children.
- » Thompson, J. S.: Easiest Piano Course, Part 1 in Part 2, John Thompson's Modern Course for the Piano, Grade 1.

SKLADBE A PRIMA VISTA, HARMONIZACIJA, OSNOVE IMPROVIZACIJE

Priporočena literatura:

A prima vista:

- » Pucihar, I., in Pucihar, J.: Moj prijatelj klavir *a prima vista*.
- » Harris, P.: Improve Your Sight-reading! Piano, Level 1, 2: A Progressive, Interactive Approach to Sight-reading, Faber Edition.
- » Skladbe klavirskih začetnic.

Kadence/harmonizacija/improvizacija:

- » Jager, M.: Improviziram ob klavirju 1;
- » Pogačnik, J.: Slovenske narodne v kvintnem krogu;

Pucihar, I., in Pucihar, J.: Moj prijatelj klavir 1 in 2, predlogi za improvizacijo.

2. LETNIK

TEHNIČNE IN MUZIKALNE PRVINE

Priporočena literatura:

- » Burnam, E. M.: A Dozen a Day, Pre-Practice Technical Exercises for the Piano, 2. zvezek.
- » Mark, T.: What Every Pianist Needs to Know about the Body, GIA Publications.

ETUDE

Priporočena literatura:

- » Aaron, M.: Piano Course, Lessons, Grade 2.
- » Bartók, B.: Mikrokosmos, 1. zvezek.
- » Bastien, J.: Piano Basics Level 2 in 3.
- » Duvernoy, J. B.: Etude, op. 176.
- » Emonts, F.: Evropska klavirska šola, 2. zvezek.
- » Hervé, C., in Pouillard, J.: Ma deuxième année de piano; 101 Premières études, od št. 60 dalje.
- » Hradecky, E.: Dvoglasne klavirske miniature.
- » Kvartič, E.: Etude za klavir 1-2.
- » Nikolajev, A.: Ruska klavirska šola, 1. in 2. zvezek.
- » Quoniam, B.: Les études pianissimo.
- » Ramade-Etchebarne, A.: Kids in Concert – 10 Piano Pieces for Children.

SKLADBE IZ OBDOBJA BAROKA, PREDKLASICIZMA IN KLASICIZMA

Priporočena literatura:

- » Bradač, Z., in Hrašovec, S. (ur.): Male skladbe mojstrov od 17. do 19. stol., 1. zvezek.
- » Kvartič, E.: Skladbe za klavir 2.
- » Kunz, K.: 200 kratkih dvoglasnih kanonov, op. 14.
- » Nikolajev, A.: Ruska klavirska šola, 1. zvezek.
- » Nograšek, M.: 70 skladbic za klavir.
- » Quoniam, B.: Pianissimo 1 in 2.
- » Sarauer, A., in Křížková, D. (ur.): Easy Pieces of the 17th and 18th Centuries.
- » Sármai, J.: Répertoire for Music Schools, Piano 1, Editio Musica Budapest.

SKLADBE A PRIMA VISTA, HARMONIZACIJA, OSNOVE IMPROVIZACIJE

Priporočena literatura:

A prima vista:

- » Gregl, L.: Najskladbice za klavir 1.
- » Harris, P.: Improve Your Sight-reading! Piano, Level 2: A Progressive, Interactive Approach to Sight-reading, Faber Edition.

- » Skladbe klavirskih začetnic.

Kadence/harmonizacija/improvizacija:

- » Jager, M.: Improviziram ob klavirju 1.
- » Pogačnik, J.: Slovenske narodne v kvintnem krogu.
- » Pucihar, I., in Pucihar, J.: Moj prijatelj klavir 2 in 3, predlogi za improvizacijo.

SKLADBE IZ OBDOBIJ OD ZGODNJE ROMANTIKE DO 21. STOLETJA

Priporočena literatura:

- » Aaron, M.: Piano Course, Lessons, Grade 2.
- » Bartók, B.: Mikrokozmos, 1. zvezek.
- » Bastien, J.: Piano Basics Level 2, Classic Themes by Masters.
- » Davidsson, E.: Der fröhliche Dudelsack, Fivers, 15 Short Piano Pieces.
- » Faber, N., in Faber, R.: Adult Piano Adventures.
- » Gašperšič, E.: Mi muzikanti smo, veselo pojemo.
- » Gillock, W.: Accent on Gillock, Volume 3, 24 Lyric Preludes in Romantic Style.
- » Glavina, B.: Klavirske kratkice.
- » Hervé, C., in Pouillard, J.: Ma deuxième année de piano.
- » Hisaishi, J.: Ghibli Best Stories.
- » Hradecky, E.: Dvoglasne klavirske miniature.
- » Kabalevski, D.: 24 skladbic za otroke, op. 39.
- » Kvartič, E.: Skladbe za klavir 1 in 2, Slovenske klavirske skladbe za mladino 1.
- » Kamplet, R.: 12 skladb za klavir.
- » Nikolajev, A.: Ruska klavirska šola, 1. zvezek.
- » Nograšek, M.: 70 skladbic za klavir.
- » Norton, C.: The Microjazz Collection.
- » Palmer, W. A., in Manus, M.: Self-Teaching Adult Piano Course.
- » Pavčič, J.: Narodne pesmi.
- » Pogačnik, J.: Slovenske narodne v kvintnem krogu.
- » Quoniam, B.: Pianissimo 1 in 2.
- » Ramade-Etchebarne, A.: Kids in Concert – 10 Piano Pieces for Children.

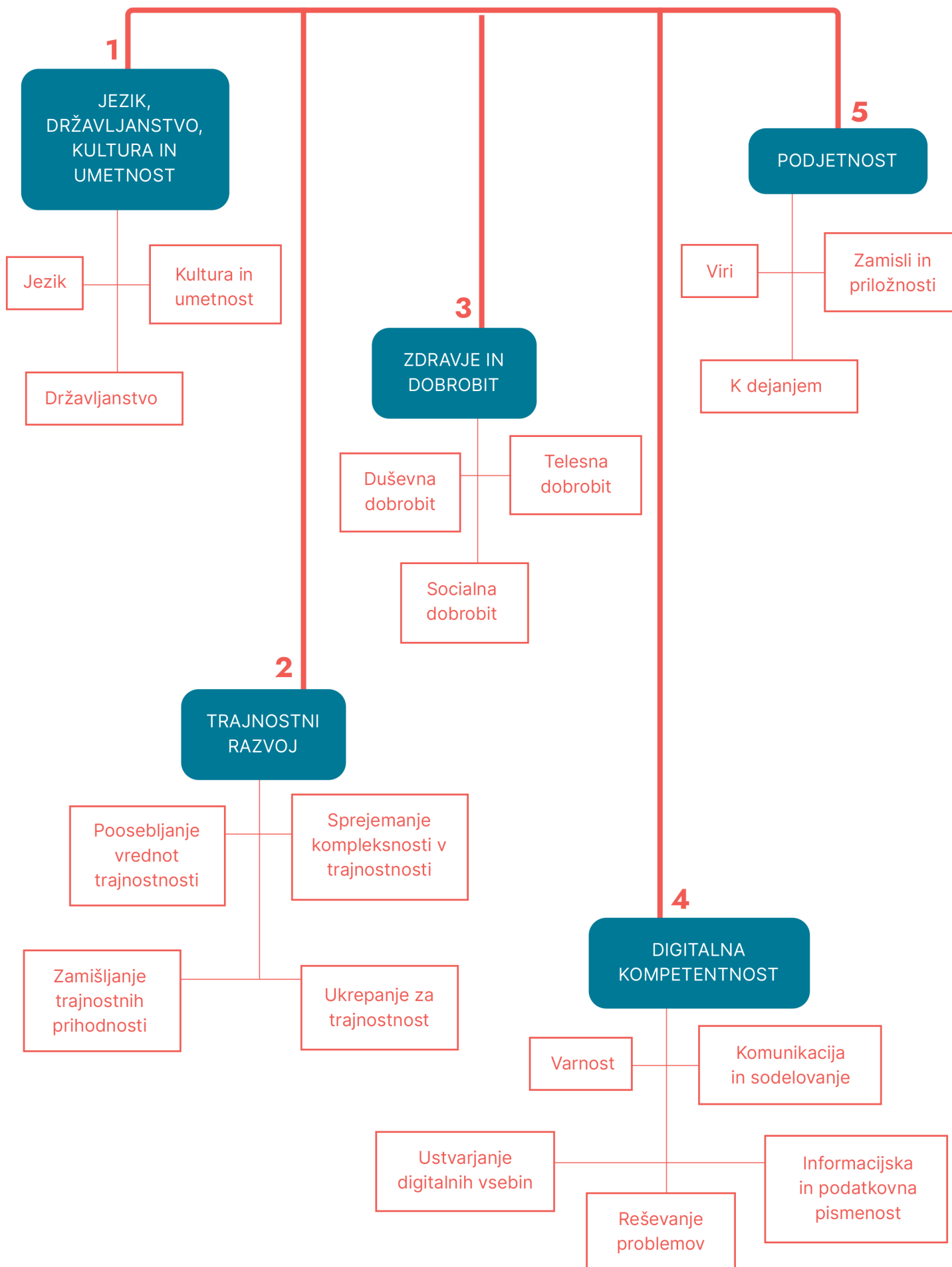
- » Rowley, A.: Pet miniaturnih preludijev in fug.
- » Sármay, J.: Répertoire for Music Schools, Piano 1, Editio Musica Budapest.
- » Škerjanc, L. M.: 24 diatoničnih preludijev.
- » Thompson, J.: John Thompson's Modern Course for the Piano, Grade 1 in 2.
- » Tomc, M.: Za mlade pianiste.
- » Tortora, G.: Furlanski gradovi – 12 etud za klavir (Castelli friulani – 12 studi per pianoforte).
- » Vinciguerra, R.: Barvni preludiji (I Preludii Colorati).
- » Williams, J.: Harry Potter.
- » Zimmer, H.: Pirati s Karibov.

PRILOGE

KLJUČNI CILJI PO PODROČJIH SKUPNIH CILJEV

1 /// JEZIK, DRŽAVLJANSTVO, KULTURA IN UMETNOST

SKUPNI CILJI IN NJIHOVO UMEŠČANJE V UČNE NAČRTE TER KATALOGE ZNANJ

POVZETO PO PUBLIKACIJI WWW.ZRSS.SI/PDF/SKUPNI_CILJI.PDF

1.1 JEZIK

1.1.1 Strokovna besedila	1.1.1.1 Pri posameznih predmetih razvija zmožnost izražanja v različnih besedilnih vrstah (referat, plakat, povzetek, opis, pogovor itd.).
1.1.2 Strokovni jezik	1.1.2.1 Se zaveda, da je učenje vsebine posameznega predmeta hkrati tudi spoznavanje njegove strokovne terminologije; torej učenje jezika na ravni poimenovanj za posamezne pojme in na ravni logičnih povezav. 1.1.2.2 Se izraža z ustrezno terminologijo predmeta in skrbi za ustrezno govorno ter pisno raven svojega strokovnega jezika.
1.1.3 Univerzalni opis jezika kot sistema	(pri vseh predmetih:) 1.1.3.1 Se zaveda podobnosti ter razlik med jeziki in je na to pozoren tudi pri uporabi gradiv v tujih jezikih, pri uporabi prevajalnikov, velikih jezikovnih modelov, avtomatsko prevedenih spletnih strani itd. (pri vseh jezikovnih predmetih:) 1.1.3.2 Se zaveda, da različne jezike lahko opisujemo na podoben način; pri pouku tujih jezikov zato uporablja znanje, pridobljeno pri pouku učnega jezika, in obratno: zna primerjati jezike, ki se jih uči, in razpozna podobnosti ter razlike med njimi.
1.1.4 Razumevanje pomena branja	1.1.4.1 Pri vseh predmetih redno bere, izbira raznolika bralna gradiva, jih razume, poglobljeno analizira in kritično vrednoti.
1.1.5 Jezik in nenasilna komunikacija	1.1.5.1 Razvija lastne sporazumevalne zmožnosti skozi nenasilno komunikacijo.

1.2 DRŽAVLJANSTVO

1.2.1 Poznavanje in privzemanje človekovih pravic ter dolžnosti kot temeljnih vrednot in osnov državljanske etike	1.2.1.1 Pozna, razume in sprejema človekove pravice kot skupni evropski in ustavno določeni okvir skupnih vrednot ter etike. 1.2.1.2 Razume, da so človekove pravice univerzalne in nepogojene, da uveljavljajo vrednote svobode in enakosti. 1.2.1.3 Razume in sprejema, da je obstoj pravic pogojen s spoštovanjem individualne dolžnosti do enake pravice drugega. 1.2.1.4 Razume in sprejema, da je dolžnost do enake pravice drugega dolžnost zaradi dolžnosti (ne le pravica zaradi individualnega interesa). 1.2.1.5 Razume in sprejema človekove pravice in dolžnosti kot osnovno, vsem državljanom skupno etiko (moralo), ki uveljavlja vrednote spoštovanja človekovega dostojanstva, pravičnosti, resnice, zakona, lastnine, nediskriminacije in strpnosti.
1.2.2 Etična refleksija	1.2.2.1 Spozna, da obstajajo moralna vprašanja, pri katerih ni vnaprej danih od vseh sprejetih odgovorov. 1.2.2.2 Razvija občutljivost za moralna vprašanja ter sposobnost, da o njih razmišlja skupaj z drugimi.
1.2.3 Sodelovanje z drugimi v skupnosti in za skupnost	1.2.3.1 Z namenom uresničevanja skupnega dobrega sodeluje z drugimi ter podaja in uresničuje predloge, ki kakovostno spreminjajo skupnosti. 1.2.3.2 Prek lastnega delovanja ozavešča pomen skrbi za demokratično skupnost ter krepi zavedanje o pomenu pripadnosti skupnosti za lastnodobrobit in dobrobit drugih.
1.2.4 Aktivno državljanstvo in politična angažiranost	1.2.4.1 Ob zavedanju pozitivnega pomena politike kot skupnega reševanja izzivov in skrbi za dobrobit vseh, pa tudi iskanja kompromisov in preseganja konfliktov, pozna raznolike oblike demokratičnega političnega angažiranja in se vključuje v politične procese, ki vplivajo na življenja ljudi.
1.2.5 Znanje za kritično mišljenje, za aktivno državljansko držo	1.2.5.1 Uporabi znanja vsakega predmetnega področja za kritično in aktivno državljansko držo.

1.3 KULTURA IN UMETNOST

1.3.1 Sprejemanje, doživljanje in vrednotenje kulture in umetnosti	1.3.1.1 Intuitivno ali zavestno (individualno in v skupini) vzpostavlja odnos do kulture, umetnosti, umetniške izkušnje in procesov ustvarjanja ter ob tem prepozna lastna doživetja in se vživlja v izkušnjo drugega itd.).
1.3.2 Raziskovanje in spoznavanje kulture ter umetnosti	1.3.2.1 Raziskuje in spozna kulturo, umetnost, umetniške zvrsti ter njihova izrazna sredstva v zgodovinskem in kulturnem kontekstu.
1.3.3 Izražanje v umetnosti in z umetnostjo	1.3.3.1 Je radoveden in raziskuje materiale in umetniške jezike, se z njimi izraža, razvija domišljijo ter pogloblja in širi znanje tudi na neumetniških področjih.
1.3.4 Uživanje v ustvarjalnem procesu ter dosežkih kulture in umetnosti	1.3.4.1 Uživa v ustvarjalnosti, se veseli lastnih dosežkov in dosežkov drugih. 1.3.4.2 V varnem, odprtem in spodbudnem učnem okolju svobodno izraža želje in udejanja ustvarjalne ideje.
1.3.5 Živi kulturo in umetnost	1.3.5.1 Živi kulturo in umetnost kot vrednoto v domačem in šolskem okolju ter prispeva k razvoju šole kot kulturnega središča in njenemu povezovanju s kulturnim in z družbenim okoljem.

2 /// TRAJNOSTNI RAZVOJ

SKUPNI CILJI IN NJIHOVO UMEŠČANJE V UČNE NAČRTE TER KATALOGE ZNANJ

POVZETO PO PUBLIKACIJI WWW.ZRSS.SI/PDF/SKUPNI_CILJI.PDF

2.1 POOSEBLJANJE VREDNOT TRAJNOSTNOSTI

2.1.1 Vrednotenje trajnostnosti	2.1.1.1 Kritično oceni povezanost lastnih vrednot in vrednot družbe s trajnostnostjo glede na svoje trenutne zmožnosti ter družbeni položaj.
2.1.2 Podpiranje pravičnosti	2.1.2.1 Pri svojem delovanju upošteva etična načela pravičnosti, enakopravnosti ter sočutja.
2.1.3 Promoviranje narave	2.1.3.1 Odgovoren odnos do naravnih sistemov gradi na razumevanju njihove kompleksnosti in razmerij med naravnimi ter družbenimi sistemi.

2.2 SPREJEMANJE KOMPLEKSNOSTI V TRAJNOSTNOSTI

2.2.1 Sistemsko mišljenje	2.2.1.1 K izbranemu problemu pristopa celostno, pri čemer upošteva povezanost okoljskega, gospodarskega in družbenega vidika. 2.2.1.2 Presoja kratkoročne in dolgoročne vplive delovanja posameznika in družbenih skupin v družbi, družbe na lokalni, regionalni, nacionalni ter globalni ravni.
2.2.2 Kritično mišljenje	2.2.2.1 Kritično presoja informacije, poglede in potrebe o trajnostnem razvoju z vidika naravnega okolja, živih bitij in družbe, pri čemer upošteva različne poglede, pogoje z osebnim, socialnim in kulturnim ozadjem.
2.2.3 Formuliranje problema	2.2.3.1 Pri opredelitvi problema upošteva značilnosti problema – (ne)jasnost, (ne)opredeljenost, (ne)določljivost problema – in lastnosti reševanja – (ne)definirane, (ne)sistemske rešitve – ter vpletenost deležnikov.

2.3 ZAMIŠLJANJE TRAJNOSTNIH PRIHODNOSTI

2.3.1 Pismenost za prihodnost	2.3.1.1 Na podlagi znanja, znanstvenih dognanj in vrednot trajnostnosti razume ter vrednoti možne, verjetne in želene trajnostne prihodnosti (scenarije). 2.3.1.2 Presoja dejanja, ki so potrebna za doseganje želene trajnostne prihodnosti.
2.3.2 Prilagodljivost	2.3.2.1 V prizadevanju za trajnostno prihodnost tvega in se kljub negotovostim prilagaja ter sprejema trajnostne odločitve za svoja dejanja.
2.3.3 Raziskovalno mišljenje	2.3.3.1 Pri načrtovanju in reševanju kompleksnih problemov/-atik trajnostnosti uporablja in povezuje znanja in metode različnih znanstvenih disciplin ter predlaga ustvarjalne in inovativne ideje in rešitve.

2.4 UKREPANJE ZA TRAJNOSTNOST

2.4.1 Politična angažiranost	2.4.1.1 Ob upoštevanju demokratičnih načel kritično vrednoti politike z vidika trajnostnosti ter sodeluje pri oblikovanju trajnostnih politik in prakse na lokalni, regionalni, nacionalni ter globalni ravni.
2.4.2 Kolektivno ukrepanje	2.4.2.1 Pri prizadevanju in ukrepanju za trajnostnost upošteva demokratična načela in aktivno ter angažirano (konstruktivno) sodeluje z drugimi.
2.4.3 Individualna iniciativa	2.4.3.1 Se zaveda lastnega potenciala in odgovornosti za trajnostno delovanje in ukrepanje na individualni, kolektivni ter politični ravni.

3.1 DUŠEVNA DOBROBIT

3.1.1 Samozavedanje	3.1.1.1 Zaznava in prepoznavna lastno doživljanje (telesne občutke, čustva, misli, vrednote, potrebe, želje) ter lastno vedenje. 3.1.1.2 Skozi izkušnje razume povezanost različnih vidikov lastnega doživljanja (telesni občutki, čustva, misli, vrednote, potrebe, želje) v specifičnih situacijah (npr. ob doživljanju uspeha in neuspeha v učnih in socialnih situacijah).
3.1.2 Samouravnavanje	3.1.2.1 Uravnava lastno doživljanje in vedenje (npr. v stresnih učnih in socialnih situacijah). 3.1.2.2 Razvija samozaupanje in samospoštovanje. 3.1.2.3 Se učinkovito spoprijema z negotovostjo in kompleksnostjo. 3.1.2.4 Učinkovito upravlja, organizira čas učenja in prosti čas.
3.1.3 Postavljanje ciljev	3.1.3.1 Prepoznavna lastne interese, lastnosti, močna in šibka področja ter v skladu z njimi načrtuje kratkoročne in dolgoročne cilje (vezane na duševno, telesno, socialno in učno področje). 3.1.3.2 Spremlja doseganje in spreminjanje načrtovanih ciljev. 3.1.3.3 Razvija zavzetost in vztrajnost ter krepi zmožnosti odložitve nagrade.
3.1.4 Prožen način razmišljanja	3.1.4.1 Razvija osebno prožnost, razvojno miselno naravnost, radovednost, optimizem in ustvarjalnost. 3.1.4.2 Učinkovito se spoprijema s problemskimi situacijami, ki zahtevajo proaktivno miselno naravnost.
3.1.5 Odgovornost in avtonomija	3.1.5.1 Krepi odgovornost, avtonomijo in skrbi za osebno integriteto.

3.2 TELESNA DOBROBIT

3.2.1 Gibanje in sedenje	3.2.1.1 Razume pomen vsakodnevnega gibanja za zdravje in dobro počutje. 3.2.1.2 Razvija pozitiven odnos do gibanja. 3.2.1.3 Vključuje se v različne gibalne dejavnosti, tudi tiste, ki razbremenijo naporen vsakdan. 3.2.1.4 Razume škodljivosti dolgotrajnega sedenja, razvija navade za prekinitev in zmanjšanje sedenja.
3.2.2 Prehrana in prehranjevanje	3.2.2.1 Razume pomen uravnotežene prehrane. 3.2.2.2 Razvija navade zdravega prehranjevanja. 3.2.2.3 Oblikuje pozitiven odnos do hrane in prehranjevanja.
3.2.3 Sprostitev in počitek	3.2.3.1 Razume pomen počitka in sprostitve po miselnem ali telesnem naporu. 3.2.3.2 Spozna različne tehnike sproščanja in uporablja tiste, ki mu najbolj koristijo. 3.2.3.3 Razume pomen dobrih spalnih navad za učinkovito telesno in miselno delovanje ter ravnanje.
3.2.4 Varnost	3.2.4.1 Spozna različne zaščitne ukrepe za ohranjanje zdravja. 3.2.4.2 Ravna varno in odgovorno, pri čemer skrbi za ohranjanje zdravja sebe in drugih.
3.2.5 Preventiva pred različnimi oblikami zasvojenosti	3.2.5.1 Usvaja znanje o oblikah in stopnjah zasvojenosti ter o strategijah, kako se jim izogniti oz. jih preprečiti z zdravim življenjskim slogom.

3.3 SOCIALNA DOBROBIT

3.3.1 Socialno zavedanje in zavedanje raznolikosti	3.3.1.1 Ozavešča lastno doživljanje in vedenje v odnosih z drugimi. 3.3.1.2 Zaveda se in prepoznava raznolikosti v ožjem (oddelek, vrstniki, družina) in širšem okolju (šola, lokalna skupnost, družba).
3.3.2 Komunikacijske spretnosti	3.3.2.1 Razvija spretnosti aktivnega poslušanja, asertivne komunikacije, izražanja interesa in skrbi za druge.
3.3.3 Sodelovanje in reševanje konfliktov	3.3.3.1 Konstruktivno sodeluje v različnih vrstah odnosov na različnih področjih. 3.3.3.2 Krepi sodelovalne veščine, spretnosti vzpostavljanja in vzdrževanja kakovostnih odnosov v oddelku, družini, šoli, širši skupnosti, temelječih na spoštljivem in asertivnem komuniciranju ter enakopravnosti.
3.3.4 Empatija	3.3.4.1 Krepi zmožnosti razumevanja in prevzemanja perspektive drugega. 3.3.4.2 Prepoznavna meje med doživljanjem sebe in drugega. 3.3.4.3 Uravnava lastno vedenje v odnosih, upoštevajoč več perspektiv hkrati.
3.3.5 Prosocialno vedenje	3.3.5.1 Krepi prepoznavanje in zavedanje potrebe po nudenju pomoči drugim. 3.3.5.2 Prepoznavna lastne potrebe po pomoči in strategije iskanja pomoči. 3.3.5.3 Krepi družbeno odgovornost.

4 /// DIGITALNA KOMPETENTNOST

SKUPNI CILJI IN NJIHOVO UMEŠČANJE V UČNE NAČRTE TER KATALOGE ZNANJ

POVZETO PO PUBLIKACIJI WWW.ZRSS.SI/PDF/SKUPNI_CILJI.PDF

4.1 INFORMACIJSKA IN PODATKOVNA PISMENOST

4.1.1 Brskanje, iskanje in filtriranje podatkov, informacij ter digitalnih vsebin	4.1.1.1 Izraža informacijske potrebe, išče podatke, informacije in vsebine v digitalnih okoljih ter izboljšuje osebne strategije iskanja.
4.1.2 Vrednotenje podatkov, informacij in digitalnih vsebin	4.1.2.1 Analizira, primerja in kritično vrednoti verodostojnost in zanesljivost podatkov, informacij in digitalnih vsebin.
4.1.3 Upravljanje podatkov, informacij in digitalnih vsebin	4.1.3.1 Podatke zbira, obdeluje, prikazuje in shranjuje na najustreznejša mesta (trdi disk, oblak, USB itd.), tako da jih zna kasneje tudi najti.

4.2 KOMUNIKACIJA IN SODELOVANJE

4.2.1 Interakcija z uporabo digitalnih tehnologij	4.2.1.1 Sporazumeva se z uporabo različnih digitalnih tehnologij in razume ustrezna sredstva komunikacije v danih okoliščinah.
4.2.2 Deljenje z uporabo digitalnih tehnologij	4.2.2.1 Deli podatke, informacije in digitalne vsebine z drugimi z uporabo ustreznih digitalnih tehnologij. Deluje v vlogi posrednika in je seznanjen s praksami navajanja virov ter avtorstva.
4.2.3 Državljsko udejstvovanje z uporabo digitalnih tehnologij	4.2.3.1 Išče in uporablja portale za udejstvovanje v družbi. Poišče skupine, ki zastopajo njegove interese, s pomočjo katerih lahko aktivno daje predloge za spremembe.
4.2.4 Sodelovanje z uporabo digitalnih tehnologij	4.2.4.1 Z digitalnimi orodji soustvarja skupno vsebino in se zavzema za krepitev sodelovanja med člani.
4.2.5 Spletni bonton	4.2.5.1 Pri uporabi digitalnih tehnologij in omrežij prilagaja svoje vedenje pričakovanjem ter pravilom, ki veljajo v določeni skupini.
4.2.6 Upravljanje digitalne identitete	4.2.6.1 Ustvari eno ali več digitalnih identitet in z njimi upravlja, skrbi za varovanje lastnega ugleda ter za ravnanje s podatki, ki nastanejo z uporabo številnih digitalnih orodij in storitev v različnih digitalnih okoljih.

4.3 USTVARJANJE DIGITALNIH VSEBIN

4.3.1 Razvoj digitalnih vsebin	4.3.1.1 Ustvarja in ureja digitalne vsebine v različnih formatih.
4.3.2 Umeščanje in poustvarjanje digitalnih vsebin	4.3.2.1 Digitalne vsebine obogati z dodajanjem slik, glasbe, videoposnetkov, vizualnih efektov idr.
4.3.3 Avtorske pravice in licence	4.3.3.1 Pozna licence in avtorske pravice. Spoštuje pravice avtorjev in jih ustrezno citira.
4.3.4 Programiranje	4.3.4.1 Zna ustvariti algoritem za rešitev enostavnega problema. Zna odpraviti preproste napake v programu.

4.4 VARNOST

4.4.1 Varovanje naprav	4.4.1.1 Deluje samozaščitno; svoje naprave zaščiti z ustreznimi gesli, programsko opremo in varnim ravnanjem, jih ne pušča brez nadzora v javnih prostorih idr.
4.4.2 Varovanje osebnih podatkov in zasebnosti	4.4.2.1 Varuje osebne podatke in podatke drugih ter prepoznava zaupanja vredne ponudnike digitalnih storitev.
4.4.3 Varovanje zdravja in dobrobiti	4.4.3.1 Digitalno tehnologijo uporablja uravnoteženo, skrbi za dobro telesno in duševno dobrobit ter se izogiba negativnim vplivom digitalnih medijev.
4.4.4 Varovanje okolja	4.4.4.1 Zaveda se vplivov digitalnih tehnologij in njihove uporabe na okolje.

4.5 REŠEVANJE PROBLEMOV

4.5.1 Reševanje tehničnih težav	4.5.1.1 Prepozna tehnične težave pri delu z napravami ali digitalnimi okolji ter jih rešuje.
4.5.2 Prepoznavanje potreb in opredelitev tehnoloških odzivov	4.5.2.1 Prepoznava in ocenjuje potrebe, izbira ter uporablja digitalna orodja in jih prilagaja lastnim potrebam.
4.5.3 Ustvarjalna uporaba digitalne tehnologije	4.5.3.1 S pomočjo digitalne tehnologije ustvarja rešitve in novosti v postopkih ter izdelkih.
4.5.4 Prepoznavanje vrzeli v digitalnih kompetencah	4.5.4.1 Prepozna vrzeli v svojih digitalnih kompetencah, jih po potrebi izboljšuje in dopolnjuje ter pri tem podpira tudi druge.

5.1 ZAMISLI IN PRILOŽNOSTI

5.1.1 Odkrivanje priložnosti	5.1.1.1 Prepoznavava avtentične izzive kot priložnosti za ustvarjanje vrednost zase in za druge.
5.1.2 Ustvarjalnost in inovativnost	5.1.2.1 Pri reševanju izzivov na ustvarjalen način uporablja znanje in izkušnje za ustvarjanju boljših rešitev.
	5.1.2.2 Pripravi nabor možnih rešitev izziva, pri čemer stremi k oblikovanju vrednosti za druge.
5.1.3 Vizija	5.1.3.1 Oblikuje vizijo prihodnosti, ki vključuje odgovore na vprašanja, kaj namerava početi v prihodnosti, kakšen želi postati in kakšno skupnost želi sooblikovati.
5.1.4 Vrednotenje zamisli	5.1.4.1 Vrednoti rešitve ob upoštevanju kriterijev po načelu ustvarjanja dobrobiti za druge in izbere ustrezno rešitev.
5.1.5 Etično in trajnostno razmišljanje	5.1.5.1 Prepozna in ovrednoti vpliv svojih odločitev ter ravnanj na skupnost in okolje.

5.2 VIRI

5.2.1 Samozavedanje in samoučinkovitost	5.2.1.1 Prepozna svoje želje, močna in šibka področja ter zaupa, da lahko pozitivno vpliva na ljudi in situacije.
5.2.2 Motiviranost in vztrajnost	5.2.2.1 Je pozitivno naravnani, samozavesten in osredotočen na proces reševanja izziva.
	5.2.2.2 Vztraja pri opravljanju kompleksnejših nalog.
5.2.3 Vključevanje virov	5.2.3.1 Pridobi podatke in sredstva (materialna, nematerialna in digitalna), potrebne za prehod od zamisli k dejanjem, s katerimi odgovorno in učinkovito upravlja, pri čemer upošteva učinkovito izrabo lastnega časa in finančnih sredstev.
5.2.4 Vključevanje človeških virov	5.2.4.1 Spodbuja in motivira druge pri reševanju skupnih nalog.
	5.2.4.2 Poišče ustrezno pomoč posameznika (npr. vrstnika, učitelja, strokovnjak itd.) ali strokovne skupnosti.
	5.2.4.3 Razvije spretnosti za učinkovito komunikacijo, pogajanje, vodenje, ki so potrebne za doseganje rezultatov.
5.2.5 Finančna pismenost	5.2.5.1 V različnih življenjskih situacijah prepozna in rešuje finančne izzive (viri finančnih sredstev, skrb za denar, poslovanje npr. z banko, zavarovalnico ter drugimi finančnimi institucijami, ocena potrebnih sredstev, tveganj in odločitev o zadolževanju ter naložbi, varčevanju).
	5.2.5.2 Sprejema odgovorne finančne odločitve za doseganje blaginje (osebne in za skupnost).
	5.2.5.3 Pridobiva ustrezno znanje na področju finančne pismenosti za kakovostno vsakdanje in poklicno življenje.

5.3 K DEJANJEM

5.3.1 Prevzemanje pobude	5.3.1.1 Spodbuja in sodeluje pri reševanju izzivov, pri čemer prevzema individualno in skupinsko odgovornost.
5.3.2 Načrtovanje in upravljanje	5.3.2.1 V procesu reševanja problemov si zastavlja kratkoročne, srednjeročne in dolgoročne cilje, opredeli prednostne naloge in pripravi načrt.
	5.3.2.2 Prilagaja se nepredvidenim spremembam.
5.3.3 Obvladovanje negotovosti, dvoumnosti in tveganja	5.3.3.1 Na nepredvidene situacije se odziva s pozitivno naravnanoostjo in ciljem, da jih uspešno razreši.
	5.3.3.2 Pri odločitvah primerja in analizira različne informacije, da zmanjša negotovost, dvoumnost in tveganja.
5.3.4 Sodelovanje	5.3.4.1 Sodeluje z različnimi posamezniki ali skupinami.
	5.3.4.2 Morebitne spore rešuje na konstruktiven način in po potrebi sklepa kompromise.
5.3.5 Izkusveno učenje	5.3.5.1 Z reševanjem izzivov pridobiva nove izkušnje in jih upošteva pri sprejemanju nadaljnjih odločitev.
	5.3.5.2 Presoja uspešnost doseganja zastavljenih ciljev in pri tem prepozna priložnosti za nadaljnje učenje.
	5.3.5.3 Prepozna priložnosti za aktivno uporabo pridobljenega znanja v novih situacijah.
	5.3.5.4 Povratne informacije uporabi za nadaljnji razvoj podjetnostne kompetence.